

αγορά

αγορά, η, ουσ. [*αρχ. αγορά <ἀγείρω (= συναθροίζω)*], η αγορά. **1.** δρόμος ή περιοχή πόλης όπου βρίσκονται συγκεντρωμένα διάφορα εμπορικά καταστήματα: «τ' απόγευμα πήρε τις φιλενάδες της και πήγαν να χαζέψουν στην αγορά». (Λαϊκό τραγούδι: *στην αγορά όταν θα πας, βάστα πουγκί μεγάλο κι αν είσαι ο δόλιος φουκαράς να πάρεις δρόμο άλλο*). **2α.** (γενικά) ο χώρος όπου γίνεται το καθημερινό αλισβερίσι: «η μεγαλύτερη αγορά βρίσκεται στο κέντρο της πόλης || στην αγορά υπήρχε μεγάλη κίνηση, γιατί άρχισαν οι εκπτώσεις». (Λαϊκό τραγούδι: *στην αγορά του Πειραιά, πέντ' έξι γεροντάκια, πίνανε και τα λέγανε κι ήρθανε στα μεράκια*). **β.** συγκεκριμένος χώρος όπου πωλείται συγκεκριμένο εμπόρευμα: «η αγορά των αργυραμοιβών βρίσκεται στην οδό Φράγκων || στη στοά Καρασίου είναι η αγορά των ψιλικών». **3.** ο εμπορικός κόσμος: «όλη η αγορά έχει να λείει για την τιμότητα αυτού του ανθρώπου!». **4.** η πόλη, η χώρα που αποτελεί κέντρο ειδικών αγαθών: «το Παρίσι είναι η καλύτερη αγορά για ρούχα || το Άμστερνταμ είναι μεγάλη αγορά διαμαντιών». (Ακολουθούν 35 φρ.)·

- *ανεβάζω την αγορά*, αυξάνω την τιμή πώλησης προϊόντος: «επειδή κατάλαβα πως ήθελε πάρα πολύ αυτό τ' αυτοκίνητο, ανέβασα την αγορά του»·

- *ανέβηκε η αγορά*, ύστερα από περίοδο κάμψης, παρατηρείται πάλι αγοραστική κίνηση, γίνεται πάλι αλισβερίσι: «ύστερα από τα νέα μέτρα της κυβέρνησης, ανέβηκε η αγορά»·

- *άνθρωπος της αγοράς*, βλ. λ. [άνθρωπος](#)·

- *βάζω στην αγορά*, θέτω κάτι προς πώληση: «έβαλε στην αγορά το σπίτι του για να ξεφλήσει τα χρέη του»·

- *βγαίνω στην αγορά*, βλ. φρ. *βγαίνω στα μαγαζιά*, λ. *μαγαζί*·

- *βγάζω στην αγορά*, βλ. συνηθέστ. *ρίχνω στην αγορά*·

- *βογκάει η αγορά*, δεν υπάρχει καθόλου εμπορική κίνηση, παρατηρείται μεγάλη εμπορική απραξία: «τους τελευταίους μήνες βογκάει η αγορά κι αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση, θα κλείσουν πολλά μαγαζιά»·

- *δεν κινείται η αγορά*, δεν παρατηρείται εμπορική κίνηση, δεν παρατηρούνται εμπορικές συναλλαγές: «κάθε χρόνο, μετά τις γιορτές των Χριστουγέννων, για ένα διάστημα δεν κινείται η αγορά»·

- *είμαι ανοιγμένος στην αγορά ή είμαι ανοιχτός στην αγορά*, έχω χρέη, χρωστώ στον κύκλο στον οποίο εμπορεύομαι, στον οποίο συναλλάσσομαι: «επειδή είμαι ανοιχτός στην αγορά, φοβούνται μήπως κηρύξω πτώχευση»·

- *είναι καθισμένη η αγορά*, βλ. φρ. *είναι πεσμένη η αγορά*·

- *είναι πεσμένη η αγορά*, δεν παρατηρείται ικανοποιητική αγοραστική κίνηση, ικανοποιητικό αλισβερίσι: «είναι πεσμένη η αγορά, γιατί όλος ο κόσμος περιμένει να εξαγγείλει η κυβέρνηση τη νέα οικονομική της πολιτική»·

- *έπεσε η αγορά*, βλ. φρ. *είναι πεσμένη η αγορά*·

- *έχει κίνηση η αγορά*, παρατηρείται ικανοποιητική αγοραστική κίνηση, ικανοποιητικό αλισβερίσι: «μετά τα τουωτικά μέτρα της κυβέρνησης άρχισε πάλι να έχει κίνηση η αγορά»·

- *η αγορά είναι φωτιά*, επικρατεί μεγάλη ακρίβεια: «δεν τολμώ να κατεβώ για ψώνια, γιατί η αγορά είναι φωτιά»·

- *η τιμή της αγοράς*, βλ. λ. [τιμή](#)·

- *καθάρισε η αγορά*, δεν παρατηρείται η παραμικρή εμπορική κίνηση, δε γίνεται το παραμικρό αλισβερίσι: «μ' όλους αυτούς του αποκλεισμούς των εθνικών δρόμων από διάφορους καταληψίες, καθάρισε η αγορά»·

- *κάθισε η αγορά*, βλ. φρ. *είναι καθισμένη η αγορά*.
- *κάνω αγορά*, **α.**(γενικά) αγοράζω: «ό,τι αγορά κι αν κάνω, πληρώνω τοις μετρητοίς κι ησυχάζω». **β.** (στη γλώσσα του χαρτοπαιγνίου) ζητώ και παίρνω φύλλο ή φύλλα από αυτόν που διευθύνει το παιχνίδι: «έκανα αγορά δυο φύλλα και μου 'ρθε αυτό που κυνηγούσα».
- *κάνω κακή αγορά*, πραγματοποιώ ασύμφορη αγορά ή αγοράζω προϊόν κακής ποιότητας: «έκανες κακή αγορά γιατί, αυτό το πράγμα δεν κάνει τόσα πολλά λεφτά || έκανα κακή αγορά παίρνοντας αυτή την τηλεόραση, γιατί είναι άγνωστης φίρμας».
- *κάνω καλή αγορά*, πραγματοποιώ συμφέρουσα αγορά ή αγοράζω προϊόν καλής ποιότητας: «απ' ό,τι ξέρω, πάντα κάνει καλή αγορά, γιατί είναι σφιχτοχέρης άνθρωπος και τους τρελαίνει στα παζάρια || έκανες καλή αγορά που αγόρασες αυτό τ' αυτοκίνητο, γιατί είναι γνωστής βιομηχανίας».
- *κατεβάζω την αγορά*, βλ. συνηθέστ. *ρίχνω την αγορά*.
- *κατεβαίνω στην αγορά*, επισκέπτομαι τα εμπορικά καταστήματα: «κάθε Σάββατο κατεβαίνω στην αγορά και χαζεύω τις βιτρίνες των μαγαζιών». Το ρ. *κατεβαίνω*, επειδή μέχρι πριν από μερικά χρόνια, που δεν είχαν δημιουργηθεί τα περιφερειακά εμπορικά κέντρα, όλοι όσοι κατοικούσαν στην περιφέρεια των μεγάλων πόλεων, ήταν υποχρεωμένοι να *κατεβαίνουν* στο κέντρο, όπου βρίσκονταν συνήθως τα εμπορικά καταστήματα, η αγορά.
- *κινείται η αγορά*, βλ. φρ. *έχει κίνηση η αγορά*.
- *κλαίει η αγορά*, βλ. φρ. *βογκάει η αγορά*.
- *κλείνω την αγορά*, επισημοποιώ μια αγοραπωλησία, τη σιγουρεύω, δίνοντας μια προκαταβολή: «έκλεισα την αγορά τ' αυτοκινήτου και τώρα περιμένω να μου το φέρει στο χρώμα που θέλω».
- *λαϊκή αγορά*, περιοδική εγκατάσταση μικροπωλητών με διάφορα είδη οικιακής χρήσης, τροφίμων και λαχανικών, που τα εκθέτουν σε λυόμενους πάγκους μια καθορισμένη μέρα της εβδομάδας σε καθορισμένο δρόμο, ιδίως στις συνοικίες των πόλεων: «κάθε Τρίτη, πηγαίνω και ψωνίζω απ' τη λαϊκή αγορά».
- *μαύρη αγορά*, παράνομη πώληση αγαθών ή άλλων εμπορευμάτων σε υπέρογκες τιμές: «στην περίοδο της Κατοχής, πολλά είδη πουλιόνταν στη μαύρη αγορά || πολλά εισιτήρια του ποδοσφαιρικού αγώνα πουλήθηκαν στη μαύρη αγορά». (Λαϊκό τραγούδι: *κι από τη μαύρη αγορά θα πα' να σε ψωνίσω για να στα φέρνω κούκλα μου να σε ευχαριστήσω*).
- *νέκρα η αγορά*, επικρατεί τέλεια εμπορική απραξία: «κάθε χρόνο μετά τις γιορτές νέκρα η αγορά».
- *νέκρωσε η αγορά*, δεν παρουσιάζει καμιά εμπορική κίνηση, παρατηρείται τέλεια στασιμότητα των εμπορικών συναλλαγών: «με το τελευταίο κύμα των απεργιών νέκρωσε η αγορά».
- *ξέρει την αγορά*, λέγεται για άτομο που ξέρει καλά τις συνθήκες που κατά καιρούς επικρατούν στην αγορά ή ξέρει όλα τα σημεία από τα οποία μπορεί κανείς να κάνει συμφέρουσες αγορές: «όταν έχω να κάνω κάποιο σπουδαίο αλισβερίσι, συμβουλευόμαι πάντα τον τάδε, που ξέρει καλά την αγορά || κάθε φορά που θέλω να κάνω διάφορες αγορές, παίρνω μαζί μου και τον τάδε, που ξέρει καλά την αγορά».
- *παιδιά της αγοράς*, βλ. λ. [παιδί](#).
- *ρίχνω στην αγορά*, κυκλοφορώ προς πώληση εμπόρευμα, ιδίως αυτό που είναι νέο είδος: «έριξα στην αγορά ένα νέο απορρυπαντικό και κάνω τρελές δουλειές».
- *ρίχνω την αγορά*, μειώνω την τιμή πώλησης προϊόντος: «ύστερα από πολύωρες διαπραγματεύσεις, κατάφερα κι έριξα την αγορά του διαμερίσματος».

- στενάζει η αγορά, βλ. φρ. βογκάει η αγορά·

- στέρεψε η αγορά, παρατηρείται μεγάλη έλλειψη αγαθών: «με τις καταλήψεις των εθνικών δρόμων στέρεψε η αγορά, γιατί δεν ανανεώνονται τα εμπορεύματα»· βλ. και φρ. νέκρωσε η αγορά.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας